

ET BUD PÅ EN KONKURRENCEEVNEPAKKE – 17 MIA. KR. TIL VÆKST I DEN PRIVATE SEKTOR

I dette notat angives et konkret bud på en konkurrenceevnepakke. Pakken indeholder skatte- og afgiftslettelser for 6,3 mia. kr. i 2013 voksende til knap 17 mia. kr. i 2014. Initiativet indeholder en lettelse i selskabsskatten fra 25 til 20 pct. for at øge de private investeringer i fabrikker, maskiner og teknologi mv. Endvidere indeholder initiativet en grænsehandelspakke, der helt fjerner afgifterne på sodavand, øl, vin, spiritus og alkoholsodavand. Det vil reducere grænsehandlen og i øvrigt øge det private forbrug i Danmark. Endelig sker der en lettelse i energifgifterne og en afskaffelse af NOx-afgiften. Det sker for at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne. Finansieringen kommer fra nulvækst i den offentlige sektor i 2013 og 2014. Herudover er der indenfor EU-reglerne og den danske budgetlov plads til en mindre finanspolitisk lempelse i 2014 på 0,2 pct. af BNP eller knap 4 mia.kr. Policyforslaget vil flytte vækst fra den offentlige sektor (der er OECDs største) til den private sektor som følge af lavere skatter og afgifter. Disse lettelser vil øge incitamentet til at arbejde og investere. Derfor vil den strukturelle beskæftigelse og velstand øges.

Regeringen har meddelt, at den omkring 1. marts vil lancere en jobpakke/konkurrenceevnepakke, der skal fremme væksten i den private sektor. I dette notat skitseres, hvordan en sådan vækstpakke kan se ud, såfremt regeringen samtidig ønsker at efterleve EU's krav til de offentlige finanser.

Finansieringsdelen

For at skabe råderum til initiativer, der øger velstanden, anbefales det, at den budgetterede realvækst i det offentlige forbrug i 2013 og 2014 reduceres til 0. Dermed reguleres det offentlige forbrug i disse år med løn og prisstigningerne, men der vil ikke være nogen mængdemæssig udvikling i forbruget. Det frigør ca. 6,3 mia. kr. i 2013 til lavere skatter og afgifter. Baggrunden herfor er, at regeringen i december vurderede, at det offentlige forbrug skulle vokse med 1,6 pct. svarende til 8,3 mia. kr. Regeringen er 16. januar nået til enighed med KL om at konvertere 2 mia. kr. fra kommunernes driftsramme (det offentlige forbrug) til anlægsrammen i 2013. Dermed er der et råderum til lavere skatter og afgifter på 6,3 mia. kr. i 2013 og 8,3 mia. kr. i 2014 (da anlægsrammen kun løftes med 2 mia. kr. i 2013 - ikke i 2014). I 2014 frigør nulvæksten umiddelbart 4,2 mia. kr., da der oprindeligt blev budgetteret med en udgiftsvækst på 0,8 pct. Samlet set vil den offentlige nulvækst generere et råderum på 12,5 mia. kr. 2014.

Nulvæksten i det offentlige forbrug er logisk set i lyset af, at den gennemførte gennemsnitlige nulvækst i årene 2010, 2011 og 2012 er opnået forholdsvis uproblematisk med få beklagelser fra kommuner og fra borgere. I det perspektiv kan nulvæksten fortsættes. Bedre service til borgerne kan opnås gennem øget offentlig produktivitet. Det bemærkes også, at det offentlige forbrug som andel af BNP ligger på 28,6 pct. af BNP. Det er i et historisk perspektiv højt. I det mest udgiftstunge år under Nyrup-regingen udgjorde det offentlige forbrug som andel af BNP ca. 26 pct. af BNP.

Finansministeriet forventer, at det strukturelle underskud i 2014 vil udgøre 0,2 pct. af BNP¹. Regeringens budgetlov indebærer, at det strukturelle underskud maksimalt må udgøre 0,5 pct. af BNP. Det efterlader umiddelbart et råderum på 0,3 pct. af BNP til en finanspolitisk lempelse. EU's krav til det offentlige underskuds størrelse er, at det ikke må være større end 3 pct. af BNP. I 2014 skønner regeringen det offentlige underskud til at udgøre 2,8 pct. af BNP. Det efterlader

¹ Økonomisk Redegørelse december 2012, Økonomi- og Indenrigsministeriet

umiddelbart et råderum på 0,2 pct. af BNP (ca. 3,7 mia.kr.) til en finanspolitisk lempelse. Der er derfor plads til samlet set at lempe med 0,2 pct. af BNP uden at komme i konflikt med EU-reglerne eller budgetloven.

Tabel 1. Det økonomiske råderum i 2013 og 2014, mia. kr. faste priser

	2013	2014
Økonomisk råderum som følge af nulvækst (1)	6,3	12,5
Økonomisk råderum i forhold til at opfylde EU-krav (2)	0	3,7
Økonomisk råderum som følge af SU- og kontanthjælpsreform (3)	0	0,5
Samlet økonomisk råderum (4) = (1) + (2) + (3)	6,3	16,8

Kilde: Finansministeriet samt egne beregninger

SU- og kontanthjælpsreform

Herudover anbefales det, at råderummet fra SU- og kontanthjælpsreformerne anvendes på lavere skatter og afgifter, der indføres allerede fra 2014 og frem. Der lægges til grund, at reformerne kan generere et råderum på 3 mia. kr. frem mod 2020, ud fra de tilkendegivelser regeringen er kommet med.² Vedrørende kontanthjælpsreformen anbefales det, at udvide ungeindsatsen til at gælde de 25-29 årige. Ungeindsatsen betyder i dag, at personer, der er under 25 år, kan få lavere dagpenge og kontanthjælp. Det giver øget tilskyndelse til at finde et job eller starte på en uddannelse. En udvidelse af ungeindsatsen giver en budgetforbedring på ½ mia. kr. og skønnes at udvide beskæftigelsen med 2.000 personer. Der indbudgetteres en budgetforbedring på ½ mia. kr. fra de to reformer allerede i 2014, der anvendes på lavere skatter og afgifter.

Som det fremgår ovenfor, er der et råderum til lavere skatter og afgifter på 6,3 mia. kr. i 2013 voksende til 16,8 mia. kr. i 2014. Det anbefales, at råderummet anvendes til at finansiere diverse skatte- og afgiftslettelser, jf. tabel 2.

Tabel 2. Afgifts- og skattelettelser i 2013 og 2014, mia. kr.

	2013	2014
Selskabsskatten reduceres fra 25 til 23 pct. i 2013 og fra 23 til 20 pct. i 2014	3,6	9,1
Grænsehandelspakke: halvering i 2013 og fjernelse i 2014 af afgift på spiritus, vin, øl, sodavand og alkoholsodavand	2,2	4,3
Fjernelse af Reklameafgiften		0,4
Fjernelse af NOx-afgiften og andre energiafgifter	0,5	3,0
I alt	6,3	16,8

Kilde: Finansministeriet & Skatteministeriet

Selskabsskatten sænkes fra 25 til 20 pct.

9 mia. kr. anvendes på at reducere selskabsskatten. I 2013 reduceres selskabsskatten fra 25 til 23 pct., og i 2014 reduceres den yderligere til 20. pct. Den lavere selskabsskat vil gøre det mere attraktivt for virksomheder at investere i nye fabrikker, teknologi, forskning mv. Det medvirker til at øge produktiviteten. OECD har netop fundet, at lavere selskabsskat er virksomt i forhold til at øge produktiviteten.³ Lavere selskabsskat vil således kunne øge produktiviteten og forbedre konkurrenceevnen på sigt. Lavere selskabsskat vil også gøre det nemmere at tiltrække udenlandske investeringer. Undersøgelser finder, at udenlandsk ejede virksomheder i Danmark

² 4. jan. 2013, ”Regeringen: Ingen konkrete planer om at skære i SU'en”, DR.dk & 12. jan. 2013, ”Regeringspartier er uenige om kontanthjælpsreform”, Politiken.dk

³ Johansson, Å. et al. (2008), "Taxation and Economic Growth", OECD Economics Department Working Papers, No. 620, OECD publishing, © OECD.
doi:10.1787/241216205486

har højere produktivitet end dansk-ejede virksomheder.⁴ Også ad denne vej vil lavere selskabsskat kunne øge produktiviteten.

Grænsehandelspakke/Afgifter på grænsehandelsfølsomme varer fjernes

Herudover anvendes 4,3 mia. kr. på en grænsehandelspakke, der fjerner afgifterne på sodavand, øl, spiritus, vin og alkoholsodavand. I 2013 halveres afgifterne, og i 2014 fjernes de helt. Disse afgiftslettelser vil reducere grænsehandlen. Den nye reklameafgift fjernes også for at fremme konkurrencen i detailhandlen - det vil også bidrage til at reducere forbrugerpriserne i Danmark. Tiltagene på afgiftsområdet vil sænke priserne på grænsehandelsfølsomme varer og endvidere bidrage til at forbedre det private forbrug i Danmark.

Tabel 3. Grænsehandelspakke i 2013 og 2014, mia. kr.

	2013	2014
Fjernelse af afgift på alkoholsodavand	0,02	0,03
Fjernelse af afgift på vin	0,8	1,6
Fjernelse af afgift på øl	0,5	1,1
Fjernelse af afgift på sodavand	0,3	0,5
Fjernelse af afgift på spiritus	0,6	1,1
I alt	2,2	4,3

Kilde: Finansministeriet

Lettelse i energiafgifter

Endvidere fjernes NOx-afgiften, ligesom der lettes energiafgifter for erhvervslivet. Det sker for at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne. Der reserveres i alt 3 mia. kr. hertil i 2014.

Samlet set vil ovenstående skatte- og afgiftslettelser reducere skatte trykket med 0,9 pct. af BNP.

Dynamiske effekter ikke medregnet

Det skal bemærkes, at der i ovenstående provenutab ved skattelettelser ikke er indregnet adfærdsvirkninger (der bliver arbejdet og investeret mere og grænsehandlen bliver reduceret) og tilbageløb (når f.eks. der gennemføres skattelettelser, så kommer en del af skattelettelsen automatisk tilbage til statskassen gennem afgiftsbetaling som følge af øget forbrug i forretningerne mv.). Det umiddelbare skøn for tilbageløb og adfærdsvirkninger er ca. 7½ mia. kr. Finanspolitikken er allerede i dag holdbar, så de 7½ mia. kr. bør anvendes til yderligere nedsættelser af skatter og afgifter fra f.eks. 2015 og frem.

De positive adfærdsvirkninger drejer sig bl.a. om, at den lavere selskabsskat vil medføre flere investeringer, større kapitalapparat og øget produktivitet. Endvidere vil den lavere selskabsskat betyde, at der kommer flere udenlandske investeringer til Danmark. De lavere afgifter på grænsehandelsfølsomme varer vil medføre mindre grænsehandel, og at det bliver mere attraktivt at arbejde ekstra for danske lønmodtagere. De lavere energiafgifter vil forbedre virksomhedernes konkurrenceevne og vil også kunne gøre det mere attraktivt at arbejde ekstra for danske lønmodtagere, da der kan købes flere varer for en ekstra arbejdstime. Disse adfærdsvirkninger vil resultere i øget beskæftigelse, større kapitalapparat og større BNP og dermed et større skattegrundlag.

⁴ Multinational Enterprises in Denmark, Torben Pedersen & Jan Rose Skaksen